

Bolig Nu

-Et midlertidig botilbud til bostedsløse i Bodø kommune

Hanne Olaussen

Bakgrunn:

- stadig økende utgifter til ubudsjetterte midler til midlertidig bolig**
- økende behov siste årene**
- plikt til å ivareta behovet for midlertidig bolig**
- behov for å ha bedre kontroll med tiltak og virkemidler for å ivareta denne forpliktelse**

Lovhjemler:

Lov om sosiale tjenester i NAV – *lovens formålsparagraf*

Lov om sosiale tjenester i NAV § 27 – *Midlertidig botilbud*
«Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud til dem som ikke klarer det selv.»

Lov om sosiale tjenester i NAV § 15 – *Boliger til vanskeligstilte*

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 jfr. § 3-1 omhandler blant annet kommunens forpliktelser til å yte bistand i forbindelse med botilbud

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7 - *Boliger til vanskeligstilte*

Lov om sosiale tjenester i NAV § 13. *Samarbeid med andre deler av forvaltningen*

Målgruppe:

- Unge over 18 år som ikke lenger har et botilbud i foreldrehjemmet
- Personer som opplever samlivsbrudd og av den grunn står uten bopel
- Personer som er blitt kastet ut fra sin bolig som følge av ikke å ha betalt husleie, etc.
- Personer som kommer tilreisende til Bodø og som ikke selv har penger til overnatting
- Permisjoner fra ulike behandlingsopphold
- LAR-pasienter med god rusmestring (medisin på apotek)

Gjelder ikke for:

- Kjente og aktive rusavhengige
- Eldre og syke personer
- Familier med barn
- Ingen under 18 år

I brannteknisk rapport fra Rambøll AS fremgår at den branntekniske vurderingen som er lagt til grunn vedrørende fastsettelse av risikoklasse 4, forutsetter at beboere må være i stand til å bringe seg selv i sikkerhet i en nødsituasjon.

Midlertidig =

- Inntil 3 måneder
- Ikke husleiekontrakt, men bo- og oppfølgingsavtale
- Sier noe om perioden avtalen gjelder for og gjensidige forventninger

NOU 2011:15 Rom for alle (1.3.4)

*....Et annet spørsmål er om retten til midlertidig bolig burde utvides – fra akutt nødhjelp til et midlertidig botilbud som ledd i et rehabiliteringsarbeid. Med andre ord, at fokus ikke er på en begrensning av det midlertidige botilbudet til maksimum 3 måneder, men heller på nødvendig bistand for å skaffe en permanent bolig og mestre det å bo. **Det kan være grunn til å vurdere å utvide plikten og retten til midlertidig botilbud til for eksempel 6 måneder** knyttet sammen med en forpliktelse til å bruke denne tiden til nødvendige rehabiliteringstiltak.*

Oppstart:

Bolig Nu åpnet dørene mandag 5. mai 2014

I forkant av dette har det vært jobbet med forberedelser som innkjøp av møbler og inventar, rengjøring, nøkkelsystem, ROS-analyse, diverse rutiner, stillinger m.m.

Vi begynte forsiktig med tre beboere og innen medio mai hadde vi fullt belegg.

Vi har stort sett hatt fullt belegg.

Krav til standard og kvalitet: (NOU 2011 – Rom for alle)

I alle fall kan det være behov for tydeligere kvalitetskrav til midlertidige botilbud. Når personen eller familien har et rettskrav på et midlertidig boligtilbud, må tilbudet være faglig forsvarlig. Det følger av lov om sosiale tjenester i NAV § 4. Nærmere kvalitetskrav er ikke formulert i loven og det er heller ikke gitt hjemmel for å gi nærmere forskrifter. I rundskriv til sosialtjenesteloven (rundskriv U-5/2003), som må antas å gjelde inntil Arbeidsdepartementet har kommet med eget rundskriv til gjeldende lov, vises det til den midlertidige karakteren slike botilbud skal ha og det presiseres at husværet skal være forsvarlig og egnet. Det vises spesielt til at barn og barnefamilier med et akutt boligbehov ikke bør gis tilbud hvor personer med rusproblematikk oppholder seg. Videre heter det at kommunen bør gjøre en vurdering av tilbudets standard før det tas i bruk. Det formuleres ikke nærmere kvalitetskrav direkte i rundskrivet, men vises til en standardavtale som kommunene bør bruke overfor private aktører som kommunene inngår utleieavtale med. Departementet mener avtalene bør innholde krav til kvalitet spesifisert til (rundskriv U-5/2003 s. 2):

Overnattingsstedet skal være tilstrekkelig innredet etter formålet.

Beboerne skal ha mulighet for matlaging i husværet.

Det må være god adgang til bad og toalett, slik at personlig hygiene kan ivaretas.

Beboerne må gis anledning til vask av tøy.

Utleier har ansvaret for å rengjøre rom og utstyre det med rent sengetøy og håndklær for hver ny beboer som flytter inn. Dersom lengre opphold forekommer, skal det legges frem rent sengetøy og håndklær en gang i uken.

Renhold av rommene skal foretas av beboeren selv, eller i samarbeid med personalet, så ofte det er nødvendig for å ivareta en god hygiene.

Forsvarlig renhold av sanitærrom og fellesrom skal foretas av personalet så ofte det er nødvendig for å ivareta god hygiene.

Beboere har rett til privatliv.

Beboeren skal ha adgang til å motta besøk dersom ikke særlige grunner taler mot det. Eventuelt skal besøk forhåndsavtales med personalet dersom særskilte grunner taler for det.

Eventuelle husordensregler eller annet reglement ved husværet, skal gjøres kjent for beboeren og aksepteres av sosialtjenesten i kommunen forut for avtaleinngåelsen.

Målsetting:

Hoved:

- å redusere bruk av og redusere lengden på bruk av pensjonat og hospits som vurderes som lite tilfredsstillende for den enkelte og som medfører store kostnader for Bodø kommune ved NAV Bodø
- å bidra til at den enkelte skaffer en varig og egnet bolig privat eller kommunalt

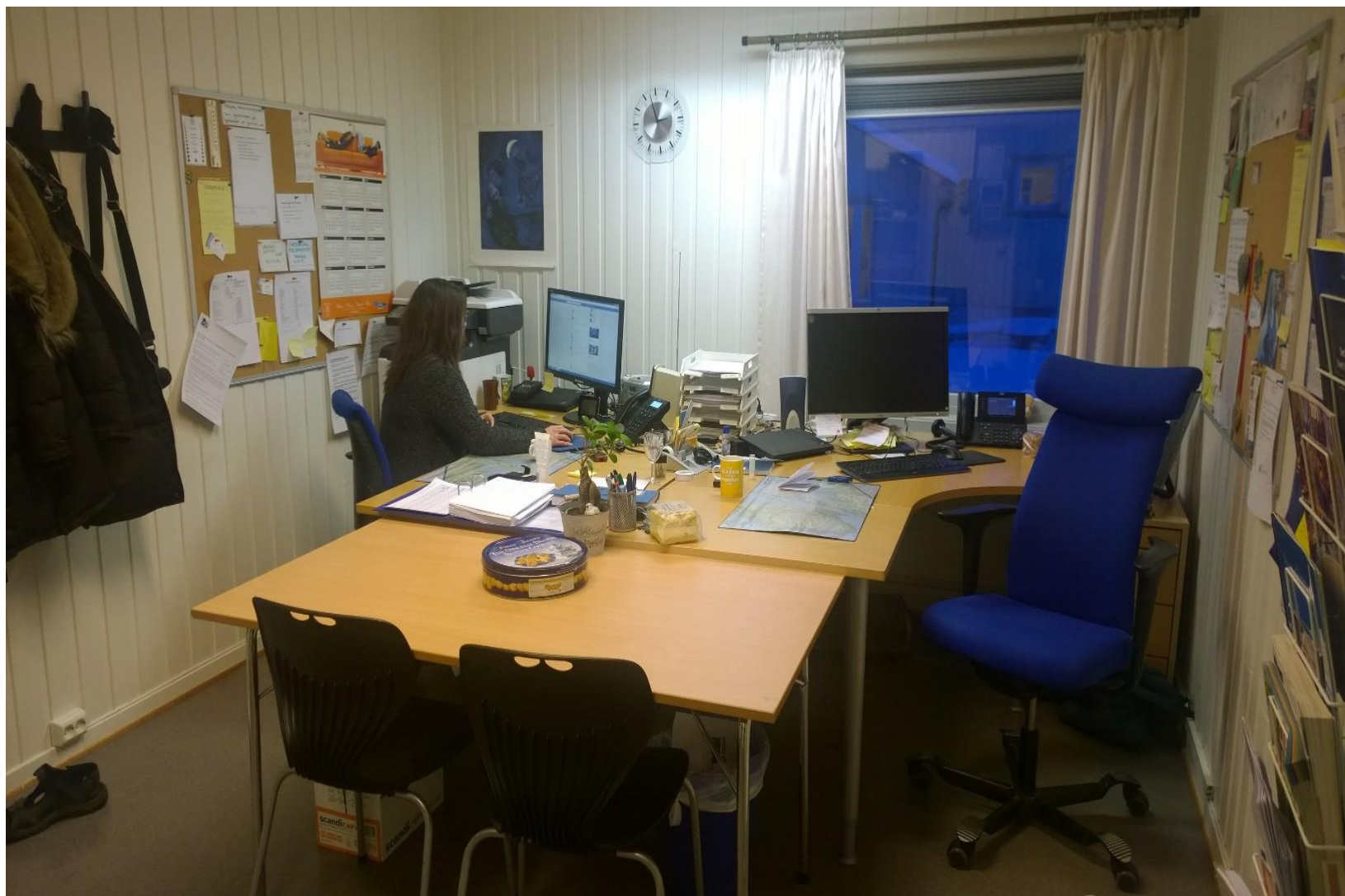

I tillegg skal vi

- **Tilby praktisk bistand til den enkelte beboer i form av oppfølging, råd og veiledning. Dette styrker forutsetninger til å kunne finne seg egnet bolig i løpet av tre måneder.**
- **Opprette kontakt med aktuelt hjelpeapparat for å få på plass nødvendige tjenester jf. helse- og omsorgstjenesteloven som vurderes nødvendig i forbindelse med botilbudet under og etter Bolig Nu.**

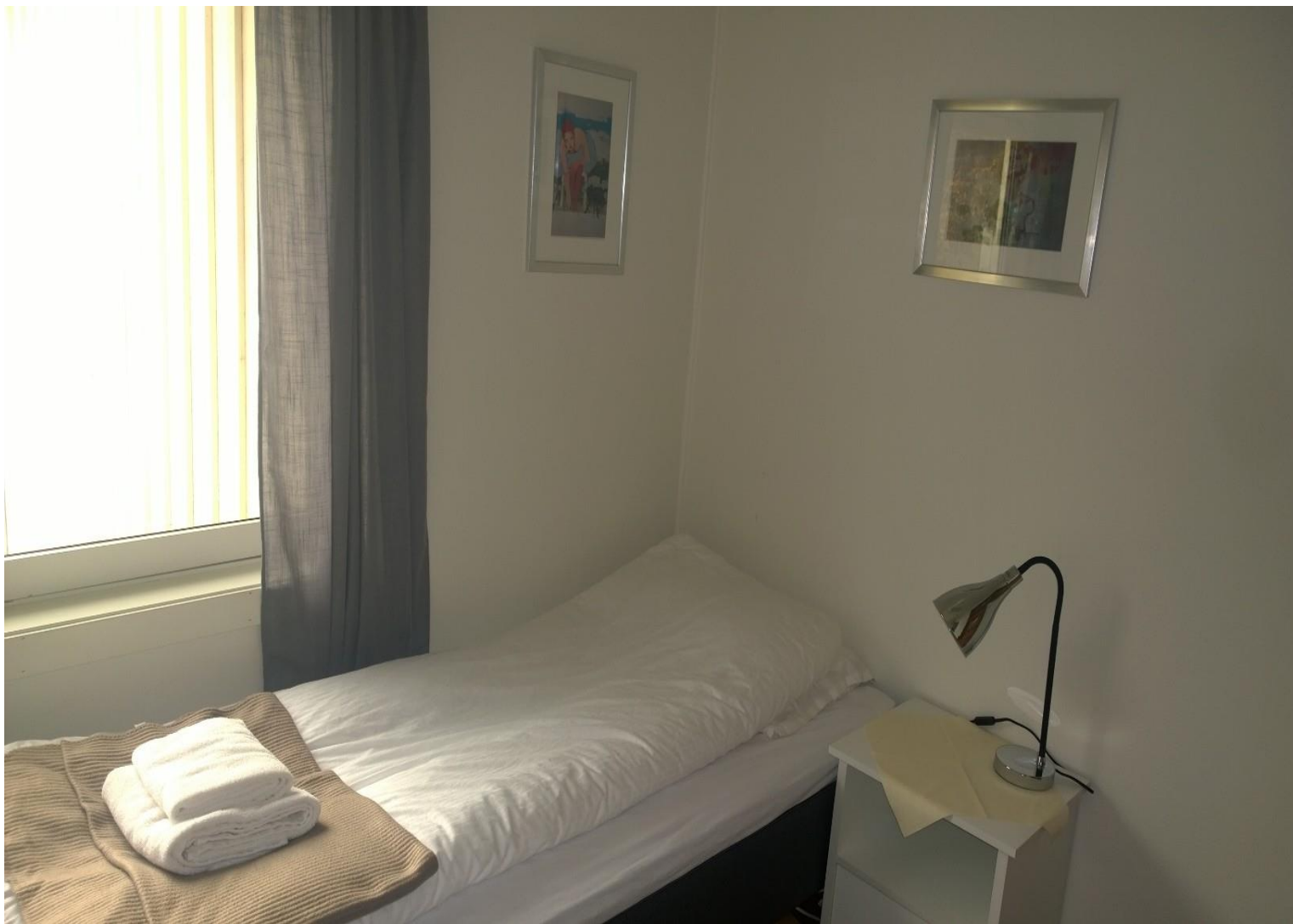

KONGENS GATE 60 A

Maskinrommet ☺

Felles kjøkken

Felles stue

Bemanning :

Bolig Nu har 3 ½ årsverk – 2 hele og 3 halve stillinger

- Bolig Nu er bemannet med to pers på dagtid, en person på ettermiddag og kveld.
- Nokas inne med tilsyn to ganger pr natt.
- Prosjektmedarbeiderne jobber hver 4. helg.
- Dette har fungert veldig bra og så langt har vi en formening at bemanningen dekker behovet.

Litt fakta om de som har fått tilbud hos Bolig Nu:

Frem til og med 20. mars-15 er det 69 personer som har fått tilbud hos Bolig Nu. 52 personer bor/har bodd hos Bolig Nu

68 personer – fordeler seg slik:

- 4 personer kommunal bolig
- 20 personer privat bolig
- 2 personer tilbud to ganger
- 7 personer transit
- 17 personer har takket nei (ikke annet tilbud)
- 13 personer avsluttet av BN
- 6 personer bor Bolig Nu pt

Pr. 20. mars er det 3 personer som står på venteliste.

13 stk har ordnet seg bolig selv mens de har stått på ventelista fra 05.mai til 20.mars.

Yngste beboer 18 år mens den eldste er 57 år. Gjennomsnittsalder er 34 år. Til nå 13 personer under 25 år.

Siden oppstart har det bodd 11 damer hos Bolig Nu med botid fra tre netter opptil 90 netter.

Gjennomsnittlig botid for de som er flyttet ut er ca. 41 døgn. (Spenn fra 240 til 1 døgn)

De personene som har flyttet fra Bolig Nu til egnet bolig har fått bistand og hjelp fra Bolig Nu av varierende grad og art.

Eksklusjonskriterier:

- Omfattende rusproblematikk
- Omfattende psykiatrilidelse
- Vold og utagerende adferd
- Beboer benytter seg ikke av tilbudet, ikke-avtalt fravær over lengre tid
- Gjentakende brudd på husordensregler gjeldene for Bolig Nu
- Ikke underskriving eller brudd på oppfølgingsavtale gjeldende for Bolig Nu

Brudd på disse punktene vurderes skjønnsmessig og ut fra en totalvurdering om prosjektdeltaker ikke skal / skal få fortsette tilbudet ved Bolig Nu.

Rus- og psykiatriproblematikk:

- Av 52 personer er det registrert 33 personer med en eller annen form for rusproblematikk. 7 er avsluttet på grunn av for tung rusproblematikk og to er avsluttet på grunn av for tung psykiatri.
- Av de 33 personene har 19 en eller annen form for kombinasjonsproblematikk, uten at det dreier seg om samtidig ROP-lidelse (etter det Bolig Nu kjenner til). En person ble under botiden tatt med til lege og derfra innlagt uten eget samtykke etter Lov om psykisk helsevern.
- Bolig Nu har kapasitet til å gi tilbud til personer med rus- og psykiatriproblematikk. Dette er i tilfeller hvor dette ikke har ført til alvorlig sykdom, gått nevneverdig ut over bo-evne eller hvor problemet er i en grad hvor vi ikke kommer i posisjon til å få gjort noe godt og hensiktsmessig for personen.

(Hovedforløp 1- og 2- eller ikke noe forløp)

Antall i transit:

Frem til 20.03.15 har Bolig Nu gitt botilbud til 9 personer i en eller annen form for transit.

Her har altså fokus ikke vært å bistå personene med å skaffe bolig men å spare Nav Bodø for utgifter til midlertidig bolig, altså i tråd med prosjektmandatet.

- 2 personer permisjon fra NLSH avd psykiatri
- 1 person kortsiktig samarbeid med Flyktningekontoret
- 1 person frem til innflyttedato ny leilighet
- 1 person etablering i annen kommune
- 2 (1 par) personer i påvente av bytte kommunal bolig
- 1 person til ledig plass på Kvinnehuset
- 1 person til flyreise neste dag- utskriv psykiatri

Metode for å skaffe boliger:

- Bolig nu har opprettet egen facebook-side. Her er vi medlem av 3 ulike grupper som annonserer hus, hybler og leiligheter til leie og møbler/inventar til salgs/gis bort.
- I tillegg har vi oversikt over hva som er tilgjengelig på leiemarkedet til en hver tid. Vi har daglig rutine på å sjekke leiemarkedet på nettsidene Zett.no og Finn.no og Avisa Nordland.
- Vi hjelper også til med å få satt inn annonse i avisa samt at vi bidrar til å utforme annonsen.
- Når vi ser boenheter som passer beboerne våre motiverer vi til å ta kontakt, enten pr telefon, mail, sms, eller melding på facebook. Om beboerne ønsker hjelp fra oss til å ta kontakt, får de det.
- Bruker facebookside til å komme i kontakt med beboere

- I samtale med beboerne går vi noen ganger i gjennom på forhånd hvordan de kan presentere seg selv og gir tips og råd i forhold til dette. Detaljnivå.
- Bolig Nu har i møte med representant fra DUE-prosjektet (Barnevernet) fått tips og råd i forhold til å jobbe ut mot private aktører og har hatt god nytte av dette.
- Bolig Nu har etablert samarbeid med en privat aktør som leier ut hybler i en prisklasse som er innenfor det våre beboere kan forsvare. Dette har så langt fungert bra.
- Bolig Nu deltar på Boligmøte annen hver onsdag. Her fremmes sakene hvor det vurderes at kommunal bolig vil være det rette botilbudet.

- Vi tilbyr å være mellomledd i forhold til Nav og videreformidler kontakt.
 - Vi tilbyr også tilgjengelighet om det skulle oppstå ting under leieforholdet som f.eks manglende husleie, for å bidra til å løse problemet så raskt og effektivt.
 - Skape bevissthet rundt det å være boligsøker . Treffpunkt. Samtaler. Tid. Tålmodighet. Holder temaet varmt.
 - Vi ser at mange kvier seg for å ta kontakt med utleiere og mange har ulike «hinder» som gjør dette vanskelig. Dette skyldes bla a lang erfaring med mye nederlag og lav selvfølelse.
- «Jeg hadde taklet et «nei» så mye bedre om jeg hadde hatt en jobb»
- Vi på Bolig Nu «følger» den enkelte i kontakten med utleiere. Vi motiverer til å være raskt ute og til å ikke utsette ting.

«Jeg gjør det i morgen».

Tips og råd

«Booppfølgingsprosjektet»

På vei i egen bolig

 Husbanken

 bodø
KOMMUNE

 bodø
KOMMUNE

Bolig Nu tilbyr:

- Midlertidig bolig, oppfølging og vern/trygghet
- Sosial støtte (empati og følelsesmessig støtte, praktisk hjelp og sosial kontroll)
- Kartlegging-> tiltaksplan og ukeplan
- Sortere og prioritere
- Motivere, minne på avtaler
- Rådgivning, veiledning og samtaler
- Tverrfaglig tidsavgrenset samarbeid
- Tidsavgrenset koordinering av tjenester

- Legge til rette for god samhandling
- Oversikt over helsefremmende og forebyggende tilbud i kommunen og formidle disse, evt opprettelse av kontakt
- Formidle tilbud om helse- og omsorgstjenester
- Økonomisk rådgivning

Alle forutgående elementer styrker den enkelte i forhold til hovedprosjektmandatet som er etablering i varig og egnet bolig

- Medvirke til å skaffe bolig
- Referanser
- Tilbyr midlertidig lagringsplass
- Bistand i forbindelse med flytting:
 - skaffe oversikt over etableringsbehov (hva har vedkommende og hva må skaffes til veie)
 - søke Nav om etablering, gar.dep etc, nødvendige papirer og vedlegg
 - flyttehjelp
- Oppfølging etter utflytting. Individuell avtale
- Felles treffpunkt fredager kl 12-14

Tilbud og avtale om oppfølging etter utflytting fra Bolig Nu

Avtalen gjelder for.....

Gjelder for tidsrommet (3 mnd.).....

..... og Bolig Nu er enig om følgende:

(besøke Bolig Nu, hjemmebesøk, ringeavtale)

.....

.....

.....

Tiltaksplan for : **Periode:**.....

Mål:	Tiltak:	Ansvar:	Annet:

..... har fått tilbud om oppfølgingstjeneste (jfr. helse- og omsorgstjenesteloven).

Ønsker tilbud ☐

Ønsker ikke tilbud ☐

Merknad.....

.....

Har fått utlevert brosjyren «På vei til egen bolig» ☐

Har hatt samtale i forbindelse med utflytting ☐

.....

Prosjektdeltaker

Bolig Nu

Prinsipper og pedagogikk

«Du har en verdi blott og bart ut fra det faktum at du er. Verdien din er der og krever respekt, ikke for det du gjør, det du kan eller det du vet, men blott og bart fordi du er»

Jenny Green

Bolig Nu har som mål at hver og en som får et botilbud skal flytte ut fra Bolig nu med en følelse av at noe positivt er blitt utrettet under botiden. At vi i fellesskap har jobbet med noe som har hevet omsorgsnivået og livskvaliteten til den enkelte.

- I møte med den enkelte ønsker vi å bevege oss noe bort fra ideen om at «folk kan hvis de vil» til mer «folk gjør hvis de kan» (Ross Green). Dette betyr at vi bruker mye tid på å motivere og oppmuntre til handling samt å erverve en forståelse av hva er det som ligger til hinder til handling. Det vi har sett til nå er at *lav selvfølelse* er en stor negativ kraft hos mange som har bodd hos Bolig Nu. Dette ser vi har konsekvenser for, blant annet, driv til å være boligsøker.

Bolig Nu har adoptert noen prinsipper fra Frelsesarmeen og tilpasset dette til vår virksomhet.

- ***Å se den enkelte:*** Grunnlaget for den jobben vi gjør er et positivt menneskesyn. Folk er folk og vi er alle verdifulle. Vi møter den enkelte med respekt og vi tilstreber å vise ydmykhet overfor de problemer og utfordringer den enkelte står overfor.
- ***Favne:*** For å gjøre en god miljøterapeutisk jobb den korte tida folk bor hos oss ønsker vi å kartlegge situasjonen til den enkelte. Hvordan står det til på de ulike livsområder (bolig, helse, arbeid/aktivitet, helse nettverk etc) ? Hva kan vi bidra med i forhold til dette? Vi ønsker å hjelpe til med å prioritere og sortere i daglige utfordringer. Hva kan vente? Hva skal vi gripe fatt i først, osv.

- *Utfordre:*

Bolig Nu synes brukarmedvirkning og inkludering er viktig. Dette er med på å snu en negativ trend og med på å heve selvfølelse. Det er kun ved å gjøre selv, eie sin egen sak og møte med folk at selvfølelse gror. Vi utfordrer den enkelte i form av å stille krav som vi mener er innenfor det som er rimelig. Ikke utsette ting man kan gjøre i dag, f.eks levere dokumentasjon på nav eller ta opp telefonen å ringe en utleier. Vi utfordrer og oppfordrer til å få ting gjort. Vi ser at dette er med på å gjøre ting litt mer oversiktlig og at dette gir mestringsfølelse.

Litt om økonomi:

I 2013 brukte Nav Bodø ca kr. 5.400.000,- til midlertidige boliger. Til sammenligning har Bolig Nu en budsjettramme på kr. 2.880.000,- pr år.

År	Kostnader midlertidig bolig	Antall husstander	Antall husstander bodd over tre mnd.
*2014	kr 4.739.000,-	75	24
2013	kr 5.399.000,-	92	24
2012	kr 4.792.353,-	90	20
2011	kr 2.550.00,-	67	11
2010	kr 267.000,-	22	0

Tall fra NAV vedrørende kostnader og lengde på opphold i midlertidig botilbud for 2014:

- Kostnader ekstern midlertidig bolig kr 2.999.000,-
- Kostnader bolig nu kr 2.300.000,- hvorav 1.740.000,- er egenfinansiert av NAV
- Samlede kostnader 5.299.000,- hvorav 4.789.000,- NAVs egne midler (+ 560.000,- fra FM)
- Besparelse 2014 for NAV relatert til 2013 kr 660.000,-
- Mer enn 3 måneder ekstern midlertidig bolig: 20 personer
- Mer enn 3 måneder Bolig Nu: 4 personer

Alternative kostnader.....

- Fra oppstart til 20.03.15 er det registrert 2394 bodøgn (antall personer x antall døgn). Dette antallet x med kr. 850,- (pris pr natt på pensjonat) tilsvarer kr. 2 034.900,-.
- Til sammenligning koster det Nav Bodø kr. 30.000,- pr måned (betales til Boligkontoret – leie Kongens gt 60) noe som tilsvarer kr. 330.000,- for samme periode.
- Egenbetaling. Koster kr 300,- pr natt = 9000,- pr mnd. Men ikke mer enn den enkelte kan betale. De med sos.hjelp til inntekt betaler ingenting.

- I tillegg kan nevnes at Bolig Nu har spart Nav Bodø for noen utgifter til lagringsplass.

Dette er det ikke tatt noen grundig registrering på men til nå det dreier seg anslagsvis om en sum på ca 30-40 000,-. Det koster Nav ca 3-4000,-pr mnd å lagre innbo til personer som er bostedsløs med innbo. Bolig Nu har garasje, tre boder og et stort kjellerrom som kan brukes til mellomlagring av innbo.

Dette har jeg tenkt å registrere litt mer nøye fremover.....

Fortsettelsen

- Vi gleder oss til fortsettelsen
- Forbedre systemer og rutiner-bli bedre
- Fokus på samarbeid
- Brukerundersøkelse
- Gå fra prosjekt til ordinær drift

Takk for meg 😊

